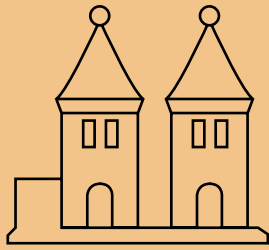

spacer po...

KSIĄŻU WŁKP.

Wyd. I, 2024 r.

region śremski zaprasza

Arcybiskup Baraniak, kosynierzy i muzyka klubowa

Tak sformułowany tytuł ktoś mógłby uznać za niemałą prowokację. Co ma ze sobą wspólnego postać znanego polskiego duchownego, grupa patriotów z kosami i głośna, skoczna muzyka? Pozory mogą jednak mylić! Aby się o tym przekonać, wystarczy odwiedzić Książ Wielkopolski, małe miasteczko oddalone od Poznania o jakieś 60 kilometrów, a od Śreму o niecałe 20. Miejscowość być może nie zachwyca ogromem zabytków – działania wojenne w ramach Powstania Wielkopolskiego 1848 roku obróciły w proch większość miejskich zabudowań – ale nie na pięknych i wiekowych budowlach opiera się potencjał Książa Wielkopolskiego. Miasto wykorzystuje w pełni swoje możliwości i niekiedy, nie bez podstaw, uważane jest za kulturalne centrum powiatu śremskiego. Na terenie gminy odbywają się dwa cykliczne festiwale dla fanów muzyki klubowej: Prince Summer Festival oraz Club Vibes Event, w nieodległych od Książa Konarzycach. Zwolennicy nieco mocniejszych brzmień tłumnie przyjeżdżają tutaj na Książ Rock Zone Festiwal. Miłośnik kultury wysokiej także znajdzie tutaj coś dla siebie. W Ceglarni Jarosławki wystawiane są znane i lubiane opery, również z udziałem okolicznych mieszkańców. W tym przybytku organizowane są zresztą także inne wydarzenia, od koncertów na spektaklach kończąc. Za inicjowanie zdecydowanej większości wydarzeń kulturalnych na terenie gminy odpowiada Centrum Kultury Książ Wielkopolski. Ta instytucja nie ma być może licznej kadry, ale jej pracownicy to szalenie zaangażowani ludzie o ogromnych wręcz pokładach kreatywności. Dają temu wymiar nie tylko organizując cykliczne, okolicznościowe wydarzenia, ale również spotkania ze znanymi Polakami. Niewielką, rolniczą gminę Książ Wielkopolski odwiedzili między innymi Marcin Meller, Maja Ostaszewska, Adam Woronowicz, gen. Roman Polko czy Katarzyna Figura. Nie oznacza to jednak, że bez specjalnej okazji nie ma sensu odwiedzać miasta. Początki Książa sięgają XII wieku, choć najbardziej znane wydarzenia odbyły się w czasach dużo

nam bliższych. 29 kwietnia 1848 roku mieszkańcy miasta i okolic uzbrojeni prawie wyłącznie w kosy zmierzyli się z czterokrotnie liczniejszym, regularnym wojskiem pruskim. Na pamiątkę tych wydarzeń w Księżu Wielkopolskim co pięć lat odbywa się inscenizacja wspomnianej bitwy. Miejsc pamięci tego wydarzenia jest zresztą w mieście bez liku i część z nich można odnaleźć nawet po krótkim spacerze. Z potyczką związane są ważne dla Księża osoby, między innymi dowódca kosynierów, major Florian Dąbrowski, czy ksiądz Franciszek Huebner, dzięki któremu miasto udało się sprawnie odbudować. Ziemia ksiąska może pochwalić się niejednym słynnym mieszkańcem. Z Sebastianowa pochodzi wspomniany w tytule arcybiskup Antoni Baraniak, metropolita poznański i sekretarz prymasa Augusta Hlonda, a potem Stefana Wyszyńskiego. Mamy więc w Księżu ciekawe wydarzenia, mamy historię i ważne postacie, a to jeszcze nie wszystko. Przez teren gminy przepływa rzeka Warta, nad którą na przełomie 60. i 70. lat XX wieku wakacje spędzała polska noblistka, Wisława Szymborska. Niech ten fakt będzie zachętą samą w sobie.

Przechadzkę po mieście rozpoczniemy od rynku, nazywanego tutaj **Placem Kosynierów**. Co od razu rzuca się w oczy, to z pewnością brak ratusza. Jak wiemy ze źródeł, budynek taki istniał przed 1848 rokiem, po przegranej bitwie powstańców został niestety spalony przez wojska pruskie i nie podjęto się jego odbudowy. W centralnym punkcie rynku miejskiego znajdziemy **pomnik ku czci rozstrzelanych w 1939 roku**. Monument upamiętnia siedmiu mieszkańców miasta i okolic wraz z dziesięcioma przetransportowanymi tutaj Dolszczanami, którzy zostali osądzeni i zamordowani przez niemieckich żołnierzy. Podobne pokazowe egzekucje odbywały się pod koniec 1939 roku w różnych miastach Wielkopolski.

Warto wiedzieć

Operacja Tannenberg była zakrojoną na szeroką skalę akcją eksterminacji polskiej warstwy przywódczej, przeprowadzoną przez nazistowskie Niemcy. W tym samym dniu, to jest 20 października 1939 roku, w okupowanym Śremie, Środzie Wielkopolskiej, Mosinie, Kórniku i Książu zorganizowano pokazowe egzekucje wyselekcjonowanych lokalnych działaczy patriotycznych, przedstawicieli inteligencji, duchownych, robotników, rzemieślników i przedsiębiorców. Aresztowanych kilka dni wcześniej stawiano przed sądem doraźnym, który wydawał wyroki śmierci. Z Książa Wielkopolskiego i okolic rozstrzelano siedem osób. Egzekucja odbyła się na rynku, gdzie od wczesnych godzin porannych zmuszono miejscową młodzież do budowania kulochwyty. Wszyscy mężczyźni od 16 do 70 roku życia, pod groźbą kary śmierci, musieli punktualnie zgromadzić się na ryn-

1. Mural „Z kosą na Prusaka” na wjeździe do Książa Wlkp.

2. Rynek miejski (Plac Kosynierów)

ku o godzinie 17.00, a kobiety i dzieci – udać się do pobliskiego kościoła parafialnego. Mord dokonany przez nazistów na najwybitniejszych mieszkańcach wielkopolskich miast miał zastraszyć miejscową ludność i dać wyraźny sygnał co się stanie, jeśli nie podporządkują się oni nowym „gospodarzom”. Pomordowani w Książu Wielkopolskim zostali pochowani w symbolicznej mogile na pobliskim cmentarzu.

Z trudnymi czasami II Wojny Światowej wiąże się biografia jednego z wybitniejszych mieszkańców ziemi ksiąskiej. Mowa tutaj o **Maksymilianie Cygalskim**, powstańcu wielkopolskim i śląskim, uczestniku wojny polsko-bolszewickiej, a także obrońcy gdańskiej Poczty Polskiej we wrześniu 1939 roku. Skazany na śmierć wyrokiem niemieckiego sądu polowego, został rozstrzelany 5 października i pochowany na Zaspie. Maksymiliana Cygalskiego pośmiertnie odznaczono Orderem Wojennym Virtuti Militari V klasy. Nadano mu również tytuł Honorowego obywatela Gdańska. Mieszkańcy Książa nie zapomnieli o dzielnym krajanie i gdy na drodze do Śremu odbijemy w kierunku wsi Zawory – miejscowości, gdzie urodził się Cygalski – w pewnym momencie ujrzymy niewielki skwer i głaz poświęcony lokalnemu bohaterowi. Nie tylko zresztą Książ upamiętnia Maksymiliana Cygalskiego. Od wielu lat Towarzystwo Miłośników Ziemi Śremskiej wraz z lokalnymi klubami rowerowymi i Zespołem Szkół Politechnicznych w Śremie organizuje Rajd Rowerowy Szlakiem im. Maksymiliana Cygalskiego. Trasa rozpoczyna się przed budynkiem wspomnianej szkoły, a kończy w Zaworach.

Będąc jeszcze na rynku, warto rzucić okiem na nowoczesną fontannę oraz, gdy jest ładna pogoda, koniecznie skorzystać z działającej tutaj lodziarni i chwilę odpocząć. Opuszczamy już centralny plac miasta i ruszamy w kierunku ulicy Jana Pawła II. Zatrzymajmy się na chwilę przy budynku nr 28, z **okazałym murałem** na jednej ze ścian i sporych rozmiarów tablicą. Malowidło nawiązuje do czasów trwania Wiosny Ludów, a co z tym związane także i Powstania Wielkopolskiego z 1848 roku, w ramach którego w Książu rozegrała się bitwa z regularnym wojskiem pruskim. Z muralu spogląda na nas duża

postać kosyniera, który stoi obok budynków z epoki, a za jego plecami widać fragment kościoła. Na jednym boku ściany budynku widać wspomnianą wcześniej **tablicę poświęconą mjr Florianowi Dąbrowskiemu** – dowódcy garnizonu ksiąskiego walczącego z Prusakami.

Warto wiedzieć

Florian Dąbrowski (1798-1848) – urodzony w Trojanach koło Zgierza. Uczestnik Powstania Listopadowego, po jego klęsce wycofał się do Prus, a następnie na emigrację do Francji. Tam w 1848 roku wziął udział w rewolucji lutowej, a następnie wyjechał do Wielkopolski. W kwietniu tego samego roku przejął dowodzenie obozu powstańczego w Książu Wielkopolskim. Zaprowadził w nim porządek, fortyfikował miasto, zabiegał o wsparcie sąsiednich obozów. Podczas bitwy z wojskiem pruskim kosynierzy pod jego wodzą stawiali bohaterski opór nieprzyjacielowi i walczyli do końca. Dąbrowski odniósł w walce ciężkie rany i został przewieziony do lazaretu w Śreńcu, gdzie zmarł 2 maja 1848 roku. Aktualny stan wiedzy nie pozwala określić, gdzie obecnie spoczywają prochy majora Dąbrowskiego.

Z historią bitwy pod Książem jeszcze się nie żegnamy, po więcej szczegółów trzeba będzie wybrać się na mogiły powstańcze. Teraz spójrzmy za to na budynek **kościół pw. Najświętszej Marii Panny Wniebowziętej i św. Mikołaja**. Pierwsza świątynia na tych terenach miała powstać już w XI wieku. Kolejny lokalny kościół, już w zdecydowanym stylu barokowym, wybudowany został w 1755 roku. Po II Wojnie Światowej jego metraż przestał być jednak wystarczający dla ciągle rosnącej liczby parafian. W latach 1948-1950 rozbudowano

3. *Tablica ku czci majora Floriana Dąbrowskiego*

4. *Kościół Najświętszej Marii Panny Wniebowziętej i św. Mikołaja*

świątynię, a ponad dwadzieścia lat później dobudowano wieżę. Obecny wygląd kościoła ma nawiązywać do swojego barokowego pierwowzoru.

Warto wiedzieć

W Księżu Wielkopolskim można znaleźć aż **cztery mura-
le**. To bardzo spora liczba, jak na tak małe miasteczko. Pierw-
szy mural, „Z kosą na Prusaka”, powstał w 2017 roku i można
o nim przeczytać kilka akapitów wcześniej. Kolejne naścienne
malowidło, odsłonięte z okazji setnej rocznicy Powstania Wiel-
kopolskiego (tego z 1918 roku), jest do zobaczenia na budynku
przy ulicy Floriana Dąbrowskiego. Przedstawia on biało-czer-
wone, powstańcze rozety. Trzeci mural znajduje się na jednej
ze ścian Szkoły Podstawowej im. Wiosny Ludów. Jego powstanie
związane było z 50-leciem istnienia placówki. To dzieło kolejny
raz odnosi się do bitwy z 1848 roku i przedstawia grupę dzieci,
która z Dziejów Księży uczą się o bohaterskiej postawie kosynie-
rów. Czwarty mural, najnowszy, symbolicznie odsłonięty został
we wrześniu 2023 roku. Widać na nim dwa lokalne kościoły,
fragment Mazurka Dąbrowskiego oraz postać majora Floriana
Dąbrowskiego i Emilii Sczanieckiej. Wszystko to jest skąpane
w patriotycznych, biało-czerwonych barwach.

Emilia Sczaniecka (1804-1896) – urodzona w wielkopolskich
Brodach (powiat nowotomyski) była kobietą aktywną, silną
i wrażliwą, która całe swoje życie poświęciła pomagając innym.
Dzięki jej staraniom ranni w bitwie pod Książem z prywatnych
domów śremskich mieszczan zostali przeniesieni do dawnego
klasztoru klarysek, gdzie wtenczas urządzono szpital. Wolonta-
riuszka, sanitariuszka, niepodległościowa aktywistka, inspirator-
ka działań na rzecz edukacji dzieci z rodzin wiejskich, tworzenia
szkół ludowych oraz instytucji, które dawały kobietom możli-
wość zdobycia kwalifikacji i umiejętności pozwalających im za-
robkować w razie potrzeby.

5. Mural na jednej ze ścian budynku Szkoły Podstawowej im. Wiosny Ludów

6. Mural na jednej ze ścian budynku Biblioteki i Izby Regionalnej Gminy Książ Wlkp.

7. Ławeczka doktora Krybusa w parku miejskim – Ogrodach Strzeleckich

Kontynuujemy spacer idąc teraz pół kilometra ulicą Powstańców, aż do ulicy Stacha Wichury. Naszym oczom powinna ukazać **Szkoła Podstawowa im. Wiosny Ludów**. Warto wejść na jej teren, aby zobaczyć barwny mural, który powstał z okazji 50-lecia istnienia placówki. Przy wejściu do szkoły znajdziemy dwie tablice – jedna upamiętniająca nadanie jej imienia Wiosny Ludów w kwietniu 1973 roku i druga, oddająca część patronowi gimnazjum, dr Maksymilianowi Krybusowi. Słynny miejscowy lekarz uhonorowany został w ten sposób w 2005 roku (patronem był od 1999 r.). W związku z likwidacją gimnazjów cała placówka nosi obecnie imię Wiosny Ludów.

Warto wiedzieć

Maksymilian Krybus (1894-1970) – jedna z najwybitniejszych postaci przedwojennego i powojennego Książa Wielkopolskiego. Doktor medycyny, lekarz sumienny i obowiązkowy, cieszący się wśród pacjentów nienaganną opinią. Kierował lokalnym Ośrodkiem Zdrowia. Pochodził ze wsi Maków w województwie Śląskim. Pod koniec roku 1926 poślubił wdowę Adelę Dobrzyńską i razem przeprowadzili się do Książa. W sierpniu 1939 roku zmobilizowany do 7. Batalionu Sanitarnego w Poznaniu, następnie przeniesiony do jednostki wojskowej w Chełmie. Pod koniec tego samego roku rodzina Krybusa została wysiedlona z Książa i zatrzymała się w Warszawie. Do miasta lekarz ze Śląska wrócił na początku roku 1945. Doktor Krybus zmarł w 1970 roku i został pochowany na tutejszym cmentarzu. Oprócz wcześniej wspomnianej tablicy, oblicze doktora Krybusa można zobaczyć również w parku miejskim, gdzie w 2024 roku odsłonięto ławeczkę jego imienia.

Tuż obok terenu szkoły podstawowej, kierując się na przykład ulicą Nowomiejską i Dębniacką, dotrzemy do sporych rozmiarów **parku miejskiego**. Znajdziemy tutaj kompleks rekreacyjno-sportowy, amfiteatr, w którym odbywa się większość ważniejszych wydarzeń w mieście i wiele ścieżek spacerowych. Warto powłóczyć się trochę po okolicy, gdyż taka przechadzka, ze względu na okoliczną roślinność, bardziej przypominać będzie chodzenie po lesie, niż klasycznym parku. Spacerując po zielonych płucach Księży, z łatwością odnajdziemy ich część historyczną. Informują nas o tym nie tylko umieszczone tutaj tablice, ale przede wszystkim sporych rozmiarów **kopce powstańcze**, w których pochowano kosynierów walczących w 1848 roku. Tuż obok mogił zobaczymy **kilka pomników** – centralny, postawiony z okazji stulecia bitwy oraz mniejsze, ufundowane na 150. i 160. rocznicę batalii. Jak nietrudno można się domyślić, to tutaj odbywają się uroczystości związane z każdą kolejną rocznicą bitwy pod Księżem. Co pięć lat organizowana jest również **inscenizacja bitwy**, z rekonstrukcją miasteczka z epoki. Wydarzenie ma charakter nie tylko edukacyjny, ale także rozrywkowy – szczególnie dla najmłodszych. W bitwie pod Księżem wzięło udział ponad tysiąc słabo uzbrojonych powstańców, naprzeciwko którym stanęło regularne wojsko pruskie liczące ponad 4 tys. żołnierzy. Bitwa trwała kilka godzin. Na polu walki zginęło 140 powstańców, głównie kosynierów, rany odniosło około 200 uczestników potyczki, a ponad 500 dostało się do niewoli. Prusacy dobijali rannych zniesionych z pola walki, nawet tych, którzy trafili do naprędce urządzonego szpitala. Pacyfikacja miasta miała trwać tylko 15 minut, ale jak możemy się dowiedzieć ze źródeł, „w ciągu tego czasu więcej padło niewinnych ofiar, aniżeli w pięciogodzin-

nym boju”. Z historią bitwy pod Książem wiąże się **na wpół legendarna postać Stacha Wichury**, który jest nawet patronem jednej z ważniejszych ulic w mieście. Powstaniec jest głównym bohaterem powieści Macieja Wierzbickiego z 1920 roku. Wraz ze swoim najlepszym przyjacielem biorą udział w Powstaniu Wielkopolskim z 1848 roku, broniąc Książa przed wojskiem pruskim. Według podań, Stach Wichura poległ w obronie ostatniej barykady zagradzającej nieprzyjaciółom dostęp do rynku. Skoro już o tym bohaterze mowa, to przejdźmy się ulicą jego imienia aż do siedziby Urzędu Miejskiego. Za budynkiem magistratu mieści się **Biblioteka Publiczna**, gdzie możemy zakupić pamiątkowy magnes na lodówkę z Książa, oraz istniejąca od 2015 roku **Izba Regionalna Gminy Książ Wielkopolski**. Ekspozycje jakie tam znajdziemy, to między innymi dokumenty dotyczące Wiosny Ludów i bitwy o Książ w 1848 roku, związane z Powstaniem Wielkopolskim 1918 roku i obrazujące historię miasta w czasie II wojny światowej. Izba Regionalna jest też w posiadaniu sporej liczby przedwojennych zdjęć. Na jednej ze ścian Biblioteki od razu rzuca się w oczy patriotyczny mural z 2023 roku, przedstawiający postać majora Floriana Dąbrowskiego i Emilii Sczanieckiej, o których można było przeczytać już wcześniej. Naprzeciwko budynku znajduje się największa w powiecie śremskim hala sportowa (ponad 2 300 m²), której budowa zakończyła się w 2023 roku.

9. Kościół pw. św. Antoniego Padewskiego

10. Budynek Ochotniczej Straży Pożarnej i Centrum Kultury Książ Wlkp.

Warto wiedzieć

Ksiądz Franciszek Huebner (1812-1874) – społecznik i patriota, proboszcz parafii katolickiej w Książu Wielkopolskim. Urodzony w Święciechowej niedaleko Leszna. Pod koniec 1848 roku został administratorem ksiąskiej parafii, a w 1854 roku proboszczem i sprawował tę funkcję aż do śmierci. Po bitwie pod Książem i związanym z nią spaleniu miasta, apelował na łamach „Gazety Polskiej” o ofiarność na rzecz jego odbudowy. Prośby duchownego spotkały się z pełnym zrozumieniem i poparciem społeczeństwa wielkopolskiego. Ksiądz Huebner stanął na czele społecznego komitetu pomocy dla pogorzalców i to właśnie jego zasługą była szybka i znacząca pomoc najbardziej poszkodowanym w pożarze.

Oprócz Izby Regionalnej Gminy Książ Wielkopolski mieszczącej się w budynku Biblioteki Publicznej, w przestrzeni cyfrowej funkcjonuje również **Wirtualna Izba Regionalna Gminy Książ Wielkopolski** (www.wir-ksiazwlkp.pl). Działania w jej ramach prowadzi grupa niezależnych miłośników lokalnej historii i dziedzictwa kulturowego regionu. Jak czytamy na stronie internetowej WIR, „Nadrzędnym celem stworzenia i wypełniania treścią portalu WIR jest skumulowanie, usystematyzowanie i prezentacja wszystkich zachowanych zasobów (zdjęć, dokumentów, map, rycin i obrazów, artykułów z dawnej prasy, a także legend), które opowiadają historię terenów obecnej gminy Książ Wielkopolski. Koncentrujemy się nie tylko na wydarzeniach ważnych, ale też na codzienności”. Nie oznacza to jednak, że działania pasjonatów można wyłącznie śledzić za pośrednictwem strony internetowej. Redaktorów WIR spotkamy przy okazji różnych ważnych dla Książa rocznic, gdzie chętnie dzieli się z widownią swoją wiedzą. Jeden z twórców Wirtualnej Izby, Tomasz Jankowski, cyklicznie wydaje także książki/albumy poświęcone poszczególnym miejscowościom wchodzącym w skład gminy Książ Wielkopolski.

9.

10.

spacer po...

11. *Cmentarz parafialny – pomnik i mogiły zamordowanych w 1939 r. na ksiąskim rynku*

12, 13. *Tereny Rekreacyjne w Jarosławkach*

14. *Dwór w Jarosławkach*

Przejdźmy się teraz ulicą Ogrodową, aż do skrzyżowania z ulicą Floriana Dąbrowskiego, Gogolewską i Zakrzewską. Wchodząc w pierwszą z wymienionych dróg, naszym oczom ukaże się **kościół pw. św. Antoniego Padewskiego**. Pierwotnie świątynia ewangelicka została zbudowana w tym miejscu pod koniec XVIII wieku. W 1914 roku dotychczasowy zbór został rozebrany, a w jego miejscu powstał nowy. Obecnie budynek pełni rolę kościoła katolickiego. Wejdźmy w ulicę Zakrzewską. Czeką nas około półkilometrowy marsz aż do **miejskiego cmentarza** z jednej strony i budynku Ochotniczej Straży Pożarnej i **Centrum Kultury Książ Wielkopolski** z drugiej. Za charakterystyczną budowlą z wieżą możemy skorzystać z małego skateparku. Odwiedzając nekropolię z drugiej strony ulicy, znajdziemy między innymi pomnik Powstańców Wielkopolskich oraz masowy grób rozstrzelanych w Książu w 1939 roku. Na zakończenie spaceru po mieście warto odwiedzić pracowników Centrum Kultury, którzy na pewno z chęcią odpowiedzą na każde pytanie ciekawskiego turysty.

Odwiedź koniecznie

Jarosławki

We wstępie można było przeczytać, że był taki czas, kiedy wakacje w gminie Książ Wielkopolski spędzała Wisława Szymborska. Późniejsza noblistka preferowała kameralne i malownicze okolice brzegów rzeki Warty, niedaleko wsi Sroczewo. Jest takie miejsce, gdzie równie chętnie letniemu wypoczynkowi oddaje się rokrocznie zdecydowanie więcej osób. Mowa tutaj o **terenach rekreacyjnych nad Jeziorem Jarosławskim**. Położone są one w bliskim sąsiedztwie lasów, a wypoczywający korzystają z dwóch strzeżonych plaż i boiska do siatkówki. Dodatkowo można tutaj wynająć domek lub miejsce na polu kempingowym. Kąpielisko wyposażone jest w doskonałą infrastrukturę wypoczynkową, a mnogość obiektów, gdzie można zjeść lody lub gofry tylko tę atrakcyjność zwiększa. Nic więc dziwnego, że wakacje chętnie tutaj spędzają także osoby spoza powiatu śremskiego. Miejscem administruje Centrum Kultury Książ Wielkopolski. Jarosławki to jednak nie tylko tereny rekreacyjne nad jeziorem. We wsi znajduje się dwór i kilka wiekowych budynków gospodarczych, przerobionych pod działalność hotelarską i organizację imprez. Cały teren nazywany jest **Ceglarnią**, która poza działalnością stricte biznesową jest też partnerem wielu przedsięwzięć organizowanych we współpracy z Centrum Kultury Książ Wielkopolski. W jednym z budynków wystawiane są wcześniej już wspomniane opery.

Przemierzając autem lub rowerem gminę Książ Wielkopolski, możemy znaleźć wiele miejscowości, w których wypadałoby się na chwilę lub dwie zatrzymać.

Koniecznien trzeba zajrzeć do wsi Mchy, gdzie nad miejscowością góruje późnorenesansowy **kościół pw. św. Marcina**. Niedaleko świątyni z łatwością odnajdziemy **popiersie arcybiskupa Antoniego Baraniaka**. Nie jest ono w tym miejscu bez przyczyny. W kościele w Mchach odbył się chrzest późniejszego duchownego, który urodził się w sąsiedniej miejscowości – Sebastianowie. Około 5 km drogi z Książa Wielkopolskiego znajduje się wieś Włoszczewki. Tam na uwagę zasługuje późnogotycki **kościół pw. św. Najświętszej Marii Panny**. W jednej ze ścian świątyni wmurowany jest głaz ze śladami stóp. Według legendy mają to być odciski należące do samej Matki Boskiej, a pocałowanie kamienia ma uzdrowić każdego chorego. W tej samej miejscowości swoją siedzibę ma znane centrum szkolenia specjalnego – **ESA Training Center**. Z samego Książa Wielkopolskiego łatwo dojechać do wsi

spacer po...

16. Kościół pw. św. Najświętszej Marii Panny Niepokalanie Poczętej we Włoskiejewkach

17. Wnętrze Kościoła pw. św. Marcina we Mchach

18. Centrum szkolenia specjalnego – ESA Training Center

Gogolewo. Miejscowość jest malowniczo położona nad brzegami Warty. Obok siebie praktycznie znajdują się dwa interesujące obiekty – **drewniany kościół pw. Podwyższenia Krzyża Świętego** oraz **klasycystyczny dworek**, który wraz z przyległościami przerobiony został pod działalność hotelarską i restauracyjną. Gogolewo jest ostatnim punktem odbywającej się w powiecie śremskim Ekstremalnej Drogi Krzyżowej. Oprócz tego interesującym lokalnym wydarzeniem jest także coroczny, wrześniowy odpust Podwyższenia Krzyża Świętego. Tuż przed mszą świętą i wspólną biesiadą, tłumy wiernych witają krzyż przyplływający do Gogolewa na łodzi.

Warto wiedzieć

Arcybiskup Antoni Baraniak (1904-1977) – duchowny, sekretarz najpierw prymasa Augusta Hłonda, potem prymasa Stefana Wyszyńskiego. Urodził się w Sebastianowie. Od 1957 roku aż do swojej śmierci piastował stanowisko arcybiskupa poznańskiego. Za jego czasów Archidiecezja Poznańska otrzymała tytuł Metropolitalny. W okresie stalinizmu Antoni Baraniak był przez trzy lata więziony i torturowany przez komunistyczne służby bezpieczeństwa. Duchowny uczestniczył w obradach Soboru Watykańskiego II i współorganizował uroczystości Milenium chrztu Polski w 1966 roku. Jego osobiste starania zwińczyły powstanie w Poznaniu Papieskiego Wydziału Teologicznego.

Gmina Książ Wielkopolski posiada bogatą historię, którą tworzyli wybitni krajanie. Czasem jest to jednostka, tak jak w przypadku doktora Maksymiliana Krybusa czy księdza Franciszka Huebnera, a czasem bohater zbiorowy, w postaci na przykład dzielnych kosynierów. Aby lepiej przyswoić wiedzę o niełatwych dziejach miasta

19. *Drewniany kościół pw. Podwyższenia Krzyża Świętego w Gogolewie*

20. *Wnętrze kościoła pw. Podwyższenia Krzyża Świętego w Gogolewie*

21. *Popiersie arcybiskupa Antoniego Baraniaka we Mchach*

i jego okolic, można posłużyć się **questami**, czyli edukacyjnymi grami z wierszowaną fabułą. Stanowią one świetną formę poznawania danego regionu, będąc dobrą zabawą dla całej rodziny. Terenów gminy Książ Wlkp. dotyczą takie questy jak „Rowerowy Baraniak”, „Wiejskie kościoły – skarb regionu”, „O wielkiej bitwie i Kosynierach oraz o książkich bohaterach” i „Zaborowo, okolice i nieodkryte tajemnice”. Questy można pobrać ze strony internetowej Unii Gospodarczej Regionu Śremskiego (www.unia.srem.com.pl/pl/turystyka/questy) lub Centrum Kultury Książ Wielkopolski (<https://ck-ksiazwlpk.pl/questy/>).

projekty wspierane przez

WIELKOPOLSKA

SAMORZĄD
WOJEWÓDZTWA
WIELKOPOLSKIEGO

WIELKA PĘTLA
WIELKOPOLSKI

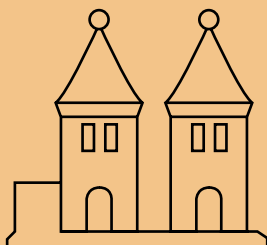

WLKP
BIKE

Szlak
Piastowski

Wyd. I, 2024 r.

AUTOR

Bartosz Klimczuk

ZDJĘCIA

Bartosz Klimczuk

WYDAWCA

Unia Gospodarcza Regionu Śremskiego
– Śremski Ośrodek Wsparcia Małej
Przedsiębiorczości
ul. Okulickiego 3
63-100 Śrem
tel. +4861 28 32 704
e-mail: unia@srem.com.pl
www.unia.srem.com.pl

PROJEKT GRAFICZNY I SKŁAD:

Eluta Kidacka

DRUK:

www.arkoch.pl

Folder wykonany w ramach
zadania publicznego
„Spacer po...” – czyli seria pięciu
wydawnictw turystycznych”

Projekt współfinansowany przez:

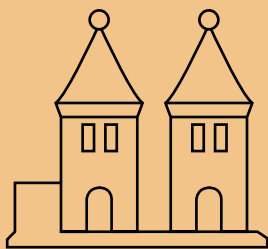
WIELKOPOLSKA

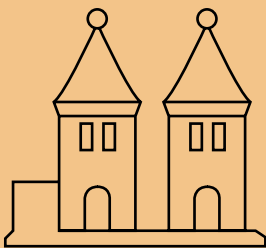
SAMORZĄD
WOJEWÓDZTWA
WIELKOPOLSKIEGO

Wydawnictwo bezpłatne, 2024 r.

Spacer po...
...
...

Członkami **Unii Gospodarczej Regionu Śremskiego – Śremskiego Ośrodka Wspierania Małej Przedsiębiorczości** jest powiat śremski, gminy powiatu śremskiego (Brodnica, Śrem, Dolsk, Książ Wielkopolski) oraz, od 2016 roku, także gmina Krzywiń. Stowarzyszenie od trzydziestu lat aktywnie wspiera rozwój przedsiębiorczości, pobudza miejscową gospodarkę i przeciwdziała bezrobociu. Oprócz tego podejmuje także działania mające na celu promocję swoich członków, popularyzację wiedzy o regionie, odkrywanie nieco już zapomnianych, ale ważnych historycznie postaci i miejsc, a także inicjowanie aktywności, które integrują lokalną społeczność.

Ważne telefony i adresy

- URZĄD W KSIAŻU WLKP.

63-130 Książ Wlkp., ul. Wichury 11a
tel. +4861 28 22 001
www.ksiaz-wlkp.pl

Kultura i noclegi

- CENTRUM KULTURY KSIAŻ WLKP.

(Biblioteka, Izba Regionalna,
Tereny Rekreacyjne w Jarosławkach)
63-130 Książ Wlkp.
ul. Zakrzewska 15
tel. +4861 28 22 616
www.ck-ksiazwlkp.pl

- CEGLARNIA JAROSŁAWKI

63-130 Książ Wlkp., Jarosławki 3
kom. +48 509 015 409
www.ceglarnia.com

- DWÓR W GOGOLEWIE NAD WARTĄ

63-130 Książ Wlkp., Gogolewo 20
kom. +48 508 090 706
www.dworgogolewo.pl

Punkt informacji turystycznej

- Unia Gospodarcza Regionu

Śremskiego – Śremski Ośrodek
Wspierania Małej Przedsiębiorczości
ul. Okulickiego 3, 63-100 Śrem
tel. +4861 28 32 704
e-mail: unia@srem.com.pl
www.unia.srem.com.pl

*Biuro czynne od poniedziałku do piątku
w godzinach od 8.00 do 16.00*

Spacer po...